

**SHARQIY OSIYO GUMANITAR JAMIYATINING
20-XALQARO KONFERENSIYASI**

**THE 20TH INTERNATIONAL
CONFERENCE OF EAST ASIAN HUMANITIES SOCIETY**

제20회 동아인문학회 국제학술대회

**OSIYO MAMLAKATLARI TAMADDUNI
VA IPAK YO'LI
ASIAN CIVILIZATION AND SILK ROAD
아시아 문명사와 실크로드**

**Xalqaro ilmiy anjuman
MATERIALLARI**

**PROCEEDINGS
of international scientific conference**

**Host: The East Asian Humanities Society, Samarkand State Institute of Foreign Languages,
Hanminjok Emunhakhoe - The Korean Language and Literature Society
Samarkand State Institute of Foreign Languages (Uzbekistan)
August 21, 2019**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

SHARQIY OSIYO GUMANITAR JAMIYATNING 20-XALQARO KONFERENSIYASI

THE 20TH INTERNATIONAL CONFERENCE OF EAST ASIAN HUMANITIES SOCIETY

제 20 회 동아시아인문학회 국제학술대회

**OSIYO MAMLAKATLARI TAMADDUNI VA
IPAK YO'LI**

ASIAN CIVILIZATION AND SILK ROAD

아시아 문명사와 실크로드

**Xalqaro ilmiy anjuman
MATERIALLARI**

**PROCEEDINGS
of international scientific conference**

► Host : The East Asian Humanities Society, Samarkand State Institute of Foreign Languages, Hanminjok Emunhakhoe -The Korean Language and Literature Society

August 21, 2019 / Samarkand State Institute of Foreign Languages (Uzbekistan)

Samarqand - 2019

va chegaralangan lisoniy hodisa yotadi. Tilshunoslik fanining tarixiga nazar tashlasak, unda til hodisalarining birinchi jihatini o'rganish an'anasi kuchliroq ekanini ko'ramiz. Jumladan, metaforaning o'rganilishida ham. Uning ikkinchi jhati – lisoniy asosini o'rganish anchadan beri mavjud va dolzarbdir.

Har qanday hodisa – u xoh obyektiv, xoh subyektiv bo'lsin, tashqi kuzatish imkoni bo'lgan jhati ortida uning mohiyati yotadi va u ko'zdan yashirindir [Сольнцев В.М. Язык как системно-структурное образование. – М.: - Наука, 1971]

O'tgan davr mobaynida metaforaga ko'plab ta'riflar berilgan bo'lib, shu soha bilan shug'ullanganlarning hammasi, albatta, Arastu ta'rifini bir eslab o'tadilar, shu bilan birga, bu ta'rifda muayyan chalkashliklar borligini qayd etadilar.

Metafora asosida o'xshashlik turishi masalasida shu soha bilan shug'ullanayotganlarning hammasi deyarli hamfikr. Ammo ana shu o'xshatishning metaforadagi o'rni va mustaqil ko'rinishi borasida fikrlar ajralib ketadi.

“Metafora qisqargan o'xshatishdir” (A.Potebnya). Ya'ni o'xshatishga xos bo'lgan “kabi”, “xuddi”, “aynan”, “o'xshamoq” va hokazo so'zlar tushirilsa, metafora yuzaga keladi:

U gul kabi go'zal va nafis edi // U go'zal va nafis edi.

Demak metafora va o'xshatish orasidagi munosabatga qarash ikki xil ekan:

1. Metafora – qisqargan o'xshatish, ya'ni ular orasida farq tashqi shakllanishidir.

2. Metafora va o'xshatish o'zaro mazmuniy (ichki) shakllanuv jihatidan farq qiladi.

Arastuning bu atamani (epifora) metafora atamasi o'rnida qo'llaganligini muallifning o'zi ham ta'kidlaydi. Diafora umuman ko'chim emas, ko'proq simvol yoki undan ham kengroq bo'lgan badiiy tasvir vositasini eslatadi. Albatta, diaforaning ham lisoniy asoslari mavjudligi shubhasiz. Biroq bu asoslar metaforanikidan tubdan farq qiladi. Diaforada ... “tushunchalar birlashishi o'xshashlikka emas, xissiy mutanosiblikka asoslanadi”.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Миртожиев М. Лингвистик метафоралар таснифи. // Ўзбек тили ва адабиёти. – Т., 1973; Ўзбек тили лексикологияси. – Т.: Фан, 1981;

2. Усмонов С. Метафора // Ўзбек тили ва адабиёти. – 1964

3. Қобулжонова Г.К. Метафоранинг системавий лингвистик талқини: Филол.фанлари номзоди ... автореф. –Тошкент, 2000

4. Сольнцев В.М. Язык как системно-структурное образование. – М.: - Наука, 1971

ЮРИДИК ТИЛ ВА УНИНГ ТАДҚИҚИ ҲАҚИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР

Қўшмонова Ю.Т., СамДУ ўқитувчиси

Annotation: This article is about language of law which studied as the type of functional style

Key words: Language, right, notion, criteria, communication, thinking, law, language of law, style, functional style, juridic act.

Тил ҳуқуқ илми ва амалиёти билан шуғулланадиган кишиларнинг касбий фаолиятида алоҳида ўрин тутadi. Бинобарин, малакали ҳуқуқшуннос бўлиш учун нафақат давлат (она) тилини, балки ҳуқуқ тилини ҳам яхши билиш керак.

Иккинчи томондан, жамиятнинг фуқаролар билан, фуқароларнинг бир-бирлари билан самарали мулоқот қилишлари учун давлат тили ҳам, ҳуқуқ тили ҳам замон талаблари даражасида ўрганилган бўлиши керак. Чунки ҳуқуқ тили барча юридик ҳужжат ва категорияларни, ифодалаш, уларни оғазки ва ёзма шаклларда баён қилишнинг бирдан-бир воситаси, бирламчи омили. Тил қонун чиқарувчининг хоҳиш иродасини ифодалайди ва уни жамият аъзоларига етказadi, бу билан у конструктив ва коммуникатив вазифа бажаради. Бу вазифани тил, табиийки, ижтимоий муносабатларнинг барча турларида бирдек бажаради. Ammo тил ҳуқуқ илми ва амалиётида булардан ташқари яна ҳуқуқнинг мақсад ҳамда вазифалари билан белгиланадиган ўзига хос вазифа – ижтимоий муносабатларни мувофиқлаштирувчи, тартибга солувчи функция ҳам бажаради.

Ҳуқуқ тили – жамият аъзоларининг хулқини тартибга солиш учун ишлаб чиқилган, амалда қўлланадиган тушунча ва категорияларни ифодалаш усул ҳамда қоидаларининг тарихан таркиб топган тизимидир. Уни шунинг учун ҳам ўрганиш керакки, юридик актларнинг аниқлик ва мантиқлилиги даражаси қонун чиқарувчининг уни (ҳуқуқ тилини) қандай билиши ва ундan қандай фойдаланаётгани билан белгиланади. “Ҳуқуқ тили”, “қонун тили”, “юрислингвистика”, “лингвоюримика” каби терминларни фарқламасдан қўллаш ҳам ҳуқуқ тили соҳасида қўллаб муаммоларни келтириб чиқаради.

Собиқ иттифок даврида қонун, қарор ва бошқа юридик актлар мамлакатда сиёсий ҳокимиятни мустаҳкамлаш, муайян мақсадларга хизмат қилувчи хўжалик ва социал вазифаларни бажаришга бўйсундирилгани учун жамиятнинг демократик ва гуманитар соҳалари ишончли кафолати бўлган ҳуқуққа эҳтиёж сезмаганлар, ҳуқуқ тили лингвистик ва юридик объект сифатида ўрганилмаган.

Барча ижтимоий соҳалар каби ҳуқуқ тили ҳам Мустақиллик йилларида илмий тадқиқотлар объектига айланди. Чунки воқелик – жамият ўзгаргандан кейин ҳуқуқ тили ҳам ўзгарди, демократик рух касб эта бошлади. Қолаверса, ҳуқуқ тили ҳам ижтимоий-лисоний категория сифатида қотиб қолган, ўзгармас (статик) ҳодиса эмас. У доимо ривожланишда. Уни шундай ўрганиш эса ҳуқуқ илми ва амалиётидаги кетма-кетлик омилидан келиб чиқиб, унинг бошқа соҳалар билан алоқаларини, стандартларни амалда қўллашга имкон берувчи мураккаб меъёрий тамойилларни ишлаб чиқишга йўналтирилган бизнинг кунларда алоҳида долзарблик касб этади.

Кузатишларимиз юридик тил тадқиқи билан боғлиқ қуйидаги ҳолатлар мавжудлигини кўрсатади. Гап шундаки, ҳуқуқшунослар асосий эътиборни матннинг юридик маъносига қаратиб, тил таҳлилини тегишли лингвистик билимларсиз, юзаки амалга оширсалар, тилшунослар, аксинча, ҳуқуқ тилининг лисоний томонини ўрганадилар. Иккала ҳолатда ҳам ҳуқуқ тили ҳақида бир ёқлама, кўпинча, етарли асосланмаган хулосалар чиқарилади. Шунинг учун кейинги йилларда бизда ҳам юрислингвистлар – юриспруденция ва тилшунослик қонун-қоидаларини бирдек эгаллаган мутахассислар тайёрлаш ҳақида гапирилмоқда. Бу ерда ҳам кўплаб англашилмовчиликлар, қиёмига етмаган хулосалар, терминологик чалкашликларга (“ҳуқуқ тили”, “қонун тили”, “юрислингвистика”, “лингвоюрисдика” каби) дуч келинади.

Холбуки, ҳуқуқ тили – функционал стилларнинг ўзига хос бир тури. Чунки стиль тушунчаси тил билан, тилнинг нутқда намоён бўлиш шакллари билан боғлиқ. Яъни ифода стили дейилганда тил, тил дейилганда стиль тушунилади. Шунинг учун ҳуқуқ тилини ўрганишдаги асосий масала, биринчидан, унинг (ҳуқуқ тилининг) структур, систем ва когнитив қурилиши қандай ўрганиш, иккинчидан, уни функционал стилларнинг бир тури сифатида қараш мумкинми, деган саволларга жавоб беришни тақазо этади. Биз ҳуқуқ тилини функционал стилнинг ўзига хос тури сифатида идрок этамиз ва кейинги тадқиқотларимизда унинг структур, систем, лисоний ҳамда когнитив таркибини ўрганишга ҳаракат қиламиз ва сўзимизни С.О.Стефанованинг қуйидаги сўзлари билан яқунлаймиз: “Юрислингвистический и лингвоюридический аспекты правовых текстов образуют особые подсистемы, требующие специальных теоретических и научно-практических разработок. В практическом плане сказанное может служить обоснованием по крайней мере двух общественно-организационных идей.

Во-первых, из него вытекает необходимость создания неких коллективных органов, которые соединили бы усилия лингвистов и юристов (а возможно, и представителей других специальностей, например, журналистики, социальной психологии и др.), действующих в рамках принципа дополнительности. Например, таким органом могла бы стать лингвоюридическая экспертная комиссия, наделенная правами давать официальные лингвистические экспертизы для следственных и судебных органов.

Во-вторых, принципиально взаимодействие лингвистов и юристов в сфере законотворчества и законоприменения [Стефанова, 45].

Адабиётлар

1. Голев Н.Д. Юридический аспект языка в лингвистическом освещении Юрислингвистика-1. Проблемы и перспективы [Текст] / Н.Д. Голев. – Барнаул, 1999.
2. Конакова Е.И. Формально-семантические аспекты англоязычного юридического текста [Текст] / Е.И. Конакова. – Национальная Юридическая Академия Украины им. Я.Мудрого.
3. Стефанова С.О. О языке права и юридических текстах. Юрислингвистика -1. Проблемы и перспективы [Текст] / С.О. Стефанова, 1999.

НАЗАРИЯСИНИНГ ШАКЛЛАНИШИ ВА УНИНГ АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАРИ

Шамахмудова А.Ф., СамДЧТИ докторанти

This article deals with the problem of linguistic ability of the speakers in communication, the main principles of communication cooperation, the role of ethnopragmatic factors in realization of speech act in discourse.

Key words: speech act theory, speech act, utterance, communication intense, locution, illocution, pragmalinguistics.

МУНДАРИЖА

Tukhtasinov I.M. OPENING SPEECH	3
Choi, Han-sun. OPENING SPEECH	4
Hong, Woo-Heum. CONGRATULATION SPEECH	6
Park, Young-ju. INTERCULTURAL COMPETENCE AND SILK ROAD IN THE AGE OF GLOBALIZATION	7
Kim, Jung-Ke. CULTURE EXCHANGE OF KOREAN PENINSULA AND UZBEKISTAN THROUGH SILKROAD -PAST, PRESENCE, AND FUTURE.....	8

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ ХАЛҚЛАРИ ТИЛИ ВА ТИЛШУНОСЛИГИ МАСАЛАЛАРИ

1-ШЎБА

Турниёзов Н.К., Турниёзова Ш.Н. (СамДЧТИ) МАТНДА ПРЕДИКАТИВЛИК ВА УСТПРЕДИКАТИВЛИК ҲОДИСАСИ.....	11
Lee, Sang-Gyu (Korea) DEBUNKING MYTHS ABOUT THE CREATION BACKGROUND OF HUNMINJEONGEUM	12
Мирзаев И.К. (СамДУ) ЯНА ЛИНГВОПОЭТИКАНИНГ БОШҚА ФИЛОЛОГИК ФАНЛАРГА МУНОСАБАТИ ҲАҚИДА	20
Шаҳобиддинова Ш. Ҳ., Каримова М.АДУ ЖИНОЯТ ВА ЖАЗО КОНЦЕПТОЛОГИЯСИГА ЭГА ПАРЕМАЛАРНИНГ ЎЗБЕК ЛИСОНИЙ ОНГИДАГИ ЎРНИ.....	23
Yoo, Ok-soon (Sunchon Univ. Korea) WRITING EDUCATION AT UNIVERSITIES USING PARAGRAPHS.....	24
Насруллаева Н.З. (СамГИИЯ) КОННОТАТИВНЫЕ ПРИЗНАКИ АНГЛИЙСКИХ И УЗБЕКСКИХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ, ОПИСЫВАЮЩИХ ВНЕШНОСТЬ ЧЕЛОВЕКА	30
Na, Gong-Su (Yeungnam Univ. Korea) ACCEPTANCE AND DEVELOPMENT OF "喫(吃)驚" REPRESENTING SURPRISES IN JAPAN	32
Менглиев Б., Хамроева Ш. (БухДУ) ТИЛ КОРПУСЛАРИНИ СИНТАКТИК РАЗМЕТКАЛАШНИНГ ЛИНГВИСТИК АСОСЛАРИ.....	36
Раҳимов А.С. (СамДЧТИ) ҚАДИМГИ ТУРКИЙ ВА КОРЕЙС ТИЛЛАРИНИНГ ЎЗАРО АЛОҚАЛАРИ ҲАҚИДА	39
Abduraxmonova N.Z. (TDO'AU) KORPUS LINGVISTIKASIGA DOIR QARASHLAR.....	41
Kim, Gyo-eun (Dongshin Univ. Korea) A STUDY ON KOREAN LANGUAGE PURIFICATION	42
Бауматова М.А. (SamSIFL) ФОНЕТИЧЕСКАЯ АДАПТАЦИЯ И ДУБЛИРОВАНИЕ ЗАИМСТВОВАНИЙ В СОВРЕМЕННОМ КОРЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ	48
Назарова Ш.Б. (СамДЧТИ) ЎЗБЕК ВА КОРЕЙС ТИЛЛАРИДА АДВЕРБАЛИЗАЦИЯ ҲОДИСАНИНГ ҚИЁСИЙ ТАҲЛИЛИ.....	50
Gao, Wenqiang (College of Literature, Wuhan Univ. China) SILK ROAD BUDDHIST RHYME: ON THE INFLUENCE OF THE EARLY SPREAD OF BUDDHISM ON THE PROSODY IN THE SIX DYNASTIES.....	53
Отахонова М.Р. (АндУ) ТАКРОПЛАНУВЧИ ХАРАКТЕРГА ЭГА ЙЎҚОЛИШ СЕМАЛИ ФЕЪЛЛАР	60
Бахранова Д.У. (СамДЧТИ) КОРЕЙС ТИЛИДА ТИЛЛАРАРО ДЕРИВАЦИЯ ҲОДИСАСИ.....	62
Бауанханова I. (SamDChTI) "사람/ODAM" KONSEPTOSFERASIGA MANSUB MAQOLLARINING QIYOSIY TAHLILI.....	63
Turaeva D. (Sunmoon univ. Korea) KOREYS TILINING ORFOGRAFIYASI BILAN BOG'LIQ AYRIM MUAMMOLAR XUSUSIDA.....	65
Ачилова О. (СамДЧТИ) ЯПОН ТИЛИДА ПРОХИБИТИВ МАЪНО ҲОСИЛ ҚИЛУВЧИ ВОКЕЛАНИШИ	66
Грамматик КОНСТРУКЦИЯЛАРНИНГ ОҒЗАКИ НУТҚДА ВОКЕЛАНИШИ	68
Ашурова Н. (ТДТУ)ЛИНГВОМЕТОДИК ТЕРМИНЛАРНИНГ ГЕНЕТИК АСОСЛАРИ	70
Туракулова С.Ф. (СамГИИЯ) РАЗГРАНИЧЕНИЕ ТИПОВ ПОСЛОВИЧНЫХ ИЗРЕЧЕНИЙ В КОРЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ	72
Karshiyeva T. Sh. (SamDChTI) SOME CHARACTERISTIC FEATURES OF LEARNING ENGLISH VOCABULARY	

Ne'matova N. A. (SamDChTI) XITOIY TILIDA MURAKKAB SINTAKTIK QURILMALAR TURLARI.....	73
Mirzabaeva Sh. A. Khadjieva D. (Karakalpak State University) THE GENERAL PURPOSES OF MAKING A SPEECH IN A PUBLIC EYE.....	74
Sagdullaeva D.K.(International Islamic Academy of Uzbekistan) THEMORPHOLOGICAL STRUCTURE OF ARABIC WORDS IN "QISASIRABGUZI".....	75
Холисова Г., Юлдашева Ш. (АДУ) ТИЖОРАТ МУЛОҚОТИДА ОЛМОШЛАРНИНГ ЎРНИ.....	78
Сиддикова Ш.И. (ЖДПИ) ИКТИБОСЛАРНИНГ БАДИИЙ УСЛУБДА ҚўЛЛанилишиГА ДОИР.....	79
Рахимов А.А. (СамДЧТИ). МЕТОНОМИК НОМИНАЦИЯ ВА УНИНГ КОГНИТИВ-ДИСКУРСИВ АСОСЛАРИ ҲАҚИДА.....	81
Хожапов Ш.В. (QarDU) FO'KLORLIQ DASTANLARDAGI GONERGEN GRAMMATIKALIQ FORMALAR («Sayatxan-Narnira» dastani misalinda).....	83
Ахмедов Б.Р. (АНДУ) ГЕНДЕР ВА НОВЕРБАЛ ВОСИТАЛАР.....	85
Абдулхайрова Ф.И. (ТГУЯЛ) ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ МЕДИЦИНСКОЙ МЕТАФОРЫ - ТЕРМИНА В МЕДИЦИНСКОМ ДИСКУРСЕ.....	86
Байниязов А.Т. (КарГУ) МЕТОДИЧЕСКАЯ ТИПОЛОГИЯ ТРУДНОСТЕЙ ПРОИЗНОСИТЕЛЬНОЙ СТОРОНЫ УСТНОЙ АНГЛИЙСКОЙ РЕЧИ УЧАЩИХСЯ КАРАКАЛПАКОВ И ПУТИ ИХ ПРЕОДОЛЕНИЯ.....	88
Tursinbaev A. (QarDU) BERDAQ SHIGARMALARINDA QOLLANILGAN TARIYXIY SOZLER.....	91
Khushmurodova Sh. Sh, (Sam SU) CULTURAL DISCORDANCES OF ENGLISH AND UZBEK SET PHRASES.....	92
Kodirova Sh.A. (SamDChTI) KUNCHIQAR MAMLUKATNI ANGLASHDA LINGVOMADANIY ATAMALARNING TUTGAN O'RNI VA ANAMIYATI.....	95
Шасандов Л.Ш. (ЎЗДЖТУ) ХИТОЙ ТИЛИДА ОҒЗАКИ НУТҚА ЎРГАТИШДАГИ ЛЕКСИК КИЙИНЧИЛИКЛАР БИЛАҒ БОҒЛИҚ ХАТОЛАР.....	96
Eshimova Sharofat Kenjaboyevna (SamDCHTI) METAFORANING LIRIK ADABIYOTDA QO'LLANILISHI.....	98
Кўшмонова Ю.Т., (СамДУ) ЮРИДИК ТИЛ ВА УНИНГ ТАДҚИҚИ ҲАҚИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР.....	100
Шамахмудова А.Ф. (СамДЧТИ) НАЗАРИЯСИНИНГ ШАКЛЛАНИШИ ВА УНИНГ АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАРИ.....	101
Ходжалепесова И.М. (КарГУ) СИМВОЛИКА КРАСНОГО ЦВЕТА В ОПИСАНИИ АНТРОПОЦЕНТРИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК В АНГЛИЙСКОМ, УЗБЕКСКОМ И КАРАКАЛПАКСКОМ ЯЗЫКАХ.....	103
Sagdullaeva D. THE MORPHOLOGICAL STRUCTURE OF ARABIC WORDS IN "QISASI RABGUZI".....	104
Холисова Г. ТИЖОРАТ МУЛОҚОТИДА ОЛМОШЛАРНИНГ ЎРНИ.....	107
Менглиев Б. Ҳамроева Ш. ТИЛ КОРПУСЛАРИНИ СИНТАКТИК РАЗМЕТКАЛАШНИНГ ЛИНГВИСТИК АСОСЛАРИ.....	108
Хайдаров Д.О. ЗАМОНАВИЙ ШАҲАРЛАР МАСАЛАСИНИ ЎРГАНИШНИНГ АЙРИМ МЕТОДОЛОГИК ЁНДАШУВЛАРИ.....	111
Отахонова М. ТАКРОРЛАНУВЧИ ХАРАКТЕРГА ЭГА ЙЎҚОЛИШ СЕМАЛИ ФЕЪЛЛАР.....	115
Байниязов А.Т. ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ АНГЛИЙСКИХ ФРАЗЕЛОГИЗМОВ, ВКЛЮЧАЮЩИХ ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАИМЕНОВАНИЯ.....	116
Ўралова М. Умирзокова М. ОНА ТИЛИ ДАРСЛАРИДА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ЁЗМА НУТҚИНИ ЎСТИРИШДА КОМПЬЮТЕР ИМКОНИАТЛАРИ.....	118
Кўшмонова Ю.Т. ЮРИДИК ТИЛ ВА УНИНГ ТАДҚИҚИ ҲАҚИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР.....	121
Radjabov D. YAPON TILI SINTAKSISI ASOSIDAGI TUSHUNCHALARNING MANTIQUIY SXEMASI.....	122

2-ШЎҒБА

БУЮК ИПАК ЙўЛИ ХАЛҚЛАРИ АДАБИЁТИ ВА АДАБИЁТШУНОСЛИГИ

Lee, Jeong-ok (Uiduk University, Korea) CORRELATION BETWEEN WOMEN'S EXPERIENCE SPACE EXPANSION AND EXTENTION OF THEIR CONSCIOUSNESS IN 'NAEBANG-GASA'.....	125
Жуманазаров У. (ЖДПИ). ХАЛҚ АРДОҒИДАГИ ИЖОДКОР.....	129